Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 9. septembra 2021 *

„Predhodno odločanje – Vrednostni papirji, sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, ki je ali deluje v državi članici – Obveznost preglednosti – Obveščanje o ‚pomembnih lastniških deležih', ki so jih ‚osebe, ki delujejo usklajeno', pridobile v kapitalu družb – Direktiva 2004/109/ES – Člen 3(1a), četrti pododstavek – Pojem ‚strožje zahteve' – Direktiva 2004/25/ES – ‚Nadzor', ki ga opravi organ, imenovan v skladu s členom 4 te direktive"

V zadevi C-605/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Avstrija) z odločbo z dne 25. septembra 2018, ki je na Sodišče prispela 25. septembra 2018, v postopku

Adler Real Estate,

Petrus Advisers LLP,

GM

proti

Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA),

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi M. Vilaras, predsednik senata, N. Piçarra (poročevalec), D. Šváby, S. Rodin, sodniki, in K. Jürimäe, sodnica,

generalni pravobranilec: M. Bobek,

sodna tajnica: M. Krausenböck, administratorka,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Adler Real Estate AG S. Hödl, Rechtsanwalt,

– za GM M. Gall in W. Eigner, Rechtsanwälte,

* Jezik postopka: nemščina.

– za Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA) P. Wanek in D. Wagner, agenta,

– za Evropsko komisijo G. Braun, H. Støvlbæk in H. Krämer, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 18. marca 2021

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES (UL 2004, L 390, str. 38), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2013/50/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 (UL 2013, L 294, str. 13) (v nadaljevanju: Direktiva 2004/109), in člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbama Adler Real Estate AG (v nadaljevanju: Adler) in Petrus Advisers LLP (v nadaljevanju: Petrus) ter osebo GM, na eni, ter Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA) (organ za nadzor finančnih trgov, Avstrija; v nadaljevanju: organ za finančne trge), na drugi strani, glede zakonitosti upravnih sankcij, ki jim jih je naložil ta organ, ker sta kršili obveznost obveščanja o pridobitvi pomembnih lastniških deležev v vrednostnih papirjih izdajatelja, katerega delnice so bile sprejete v trgovanje na reguliranem trgu, ki je v Avstriji.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2004/25/ES

3 Direktiva 2004/25/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o ponudbah za prevzem (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 20), kot je razvidno iz njenega člena 1(1), določa ukrepe za usklajevanje vseh instrumentov držav članic v zvezi s ponudbami za prevzem vrednostnih papirjev družbe, za katero velja pravo države članice, kadar so vsi ali je vsaj del teh vrednostnih papirjev sprejet v trgovanje na reguliranem trgu v eni ali več državah članicah.

4 Člen 2(1)(d) te direktive določa:

„1. Za namene te direktive:

[…]

(d) ‚osebe, ki delujejo usklajeno' pomeni fizične ali pravne osebe, ki sodelujejo s ponudnikom ali ciljno družbo na podlagi bodisi izrecnega bodisi tihega, bodisi ustnega bodisi pisnega sporazuma, katerih cilj je pridobiti kontrolo nad ciljno družbo, ali onemogočati uspešen izid ponudbe."

5 Člen 4 navedene direktive, naslovljen „Nadzorni organ in veljavni pravni red", v odstavku 1 določa:

„Države članice določijo organ ali organe, pristojne za nadzor nad potekom ponudbe z namenom uvedbe ali izvedbe pravil v skladu s to direktivo. Tako določeni organi so bodisi javni organi, združenja ali zasebni organi, ki jih določa nacionalna zakonodaja ali javni organi, ki jih nacionalna zakonodaja izrecno pooblašča za ta namen. Države članice obvestijo [Evropsko] [k]omisijo o teh organih, pri čemer podrobno določijo morebitno delitev nalog, ki jih lahko opravljajo. Države članice zagotovijo, da ti organi svoje naloge izvajajo nepristransko in neodvisno od vseh strank pri ponudbi."

6 Člen 5 te direktive, naslovljen „Zaščita manjšinskih delničarjev, obvezna ponudba in pravična cena", v odstavku 1 določa:

„Kadar ima fizična ali pravna oseba po lastni pridobitvi ali po pridobitvi oseb, ki z njo delujejo usklajeno, vrednostne papirje družbe iz člena 1(1), ki ji skupaj z deležem teh vrednostnih papirjev, ki jih že ima ali ki ga že imajo osebe, ki z njo delujejo usklajeno, posredno ali neposredno dajejo določen odstotek glasovalnih pravic v tej družbi in s tem kontrolo nad družbo, države članice zagotovijo, da se od te osebe zahteva ponudba kot način zaščite manjšinskih delničarjev te družbe. Takšna ponudba naj bo ob prvi priložnosti naslovljena na vse imetnike teh vrednostnih papirjev za vse njihove vrednostne papirje za pravično ceno, kot je določena v odstavku 4."

7 Člen 10 Direktive 2004/25, naslovljen „Informacije o družbah iz člena 1(1)", v odstavku 1(c) določa:

„Države članice zagotovijo, da družbe iz člena 1(1) objavijo naslednje podrobne informacije:

[…]

(c) pomembni neposredni in posredni deleži (vključno s posrednimi deleži preko piramidnih struktur in navzkrižnih deležev) v pomenu člena 85 [Direktive 2001/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. maja 2001 o sprejemu vrednostnih papirjev v uradno kotacijo na borzi in o informacijah, ki jih je treba objaviti v zvezi s temi vrednostnimi papirji (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 4, str. 24)]."

Direktiva 2004/109

8 V uvodnih izjavah 2 in 28 Direktive 2004/109 je navedeno:

„(2) […] izdajatelji vrednostnih papirjev [morajo] zagotoviti ustrezno preglednost za vlagatelje z rednim tokom informacij. Z istim namenom morajo tudi delničarji ali fizične ali pravne osebe, ki imajo glasovalne pravice ali finančne instrumente, ki jim dajejo pravico do pridobitve obstoječih delnic z glasovalno pravico, obvestiti izdajatelje o pridobitvi ali drugih spremembah večjih lastniških deležev v družbah, da ti lahko obvestijo o tem javnost.

[…]

(28) V vsaki državi članici je treba določiti en sam pristojen organ, ki prevzame končno odgovornost za nadzorovanje upoštevanja določb, ki so bile sprejete v skladu s to direktivo, kakor tudi za mednarodno sodelovanje. […]“

9 V skladu s členom 1(1) te direktive ta „določa zahteve glede razkrivanja periodičnih in tekočih informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so že sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, ki je ali deluje v državi članici“.

10 Člen 3(1a), četrti pododstavek, navedene direktive določa:

„Matična država članica imetniku delnic oziroma fizični ali pravni osebi iz členov 10 ali 13 ne sme postaviti strožjih zahtev, kot so določene v tej direktivi, razen kadar:

(i) določi nižje ali dodatne pragove za obveščanje od tistih iz člena 9(1) in zahteva enakovredna obvestila v zvezi s pragovi na podlagi kapitalskih deležev;

(ii) uporabi strožje zahteve od tistih iz člena 12 ali

(iii) uporablja zakone in druge predpise, sprejete v zvezi s ponudbami za prevzem, združitvami in drugimi transakcijami, ki vplivajo na lastništvo ali nadzor nad družbami in jih nadzirajo organi, ki jih imenujejo države članice v skladu s členom 4 Direktive [2004/25].“

11 Člen 9 Direktive 2004/109, naslovljen „Obveščanje o pridobitvi ali odsvojitvi pomembnega lastniškega deleža“, v prvem pododstavku odstavka 1 določa:

„Matična država članica zagotovi, da delničar, kadar pridobi ali odsvoji delnice izdajatelja, ki so sprejete v trgovanje na reguliranem trgu in imajo glasovalne pravice, obvesti izdajatelja o deležu glasovalnih pravic izdajatelja, ki jih ima zaradi take pridobitve ali odsvojitve delničar, če ta delež doseže, preseže ali pade pod prage 5 %, 10 %, 15 %, 20 %, 25 %, 30 %, 50 % in 75 %.“

12 Člen 10 Direktive 2004/109, naslovljen „Pridobitev ali odsvojitev pomembnega deleža glasovalnih pravic“, določa:

„Zahteve glede obveščanja opredeljene v odstavkih 1 in 2 člena 9 se uporabljajo tudi za fizične in pravne osebe, če so le-te upravičene pridobivati, odsvajati ali uveljavljati glasovalne pravice v katerem koli od naslednjih primerov ali kombinaciji le-teh:

(a) glasovalne pravice, ki jih ima tretja oseba, s katero je ta oseba ali pravna oseba sklenila dogovor, po katerem so obvezane sprejeti, z usklajenim izvrševanjem glasovalnih pravic, ki jih imajo, trajno skupno politiko do upravljanja obravnavanega izdajatelja;

[…]“

13 Člen 24 te direktive, naslovljen „Pristojni organi in njihove pristojnosti“, v odstavku 1 določa:

„Vsaka država članica imenuje osrednji organ iz člena 21(1) Direktive 2003/71/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o prospektu, ki se objavi ob javni ponudbi ali sprejemu vrednostnih papirjev v trgovanje in o spremembi Direktive 2001/34/ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 6, str. 356)] kot osrednji pristojen upravni organ, odgovoren za izvajanje obveznosti iz te direktive in za zagotavljanje uporabe določb, sprejetih v skladu s to direktivo. […]“

Direktiva 2013/50

14 Z Direktivo 2013/50 je bil v člen 3 Direktive 2004/109 vstavljen odstavek 1a. V uvodni izjavi 12 Direktive 2013/50 je navedeno:

„Z usklajeno [S harmonizirano] ureditvijo za obveščanje o večjih lastniških deležih glasovalnih pravic, zlasti glede seštevanja imetništva delnic in imetništva finančnih instrumentov, bi izboljšali pravno varnost, povečali preglednost in zmanjšali upravne obremenitve čezmejnih vlagateljev. […] Države članice bi tudi morale imeti še naprej možnost uporabljati zakone in druge predpise, ki nalagajo strožje zahteve za razkritje od tistih iz Direktive [2004/109] in se sprejmejo v zvezi s ponudbami za prevzem, združitvami in drugimi transakcijami, ki vplivajo na lastništvo ali nadzor nad družbami in jih nadzirajo organi, ki jih imenujejo države članice v skladu s členom 4 [2004/25].“

Avstrijsko pravo

ÜbG

15 Direktiva 2004/25 je bila v avstrijsko pravo prenesena z Bundesgesetz betreffend Übernahmeangebote (zvezni zakon o ponudbah za prevzem) (BGBl. I, št. 127/1998, v nadaljevanju: ÜbG).

16 V členu 1(6) tega zakona je pojem „pravni subjekti, ki delujejo usklajeno“ opredeljen kot „fizične ali pravne osebe, ki sodelujejo s ponudnikom na podlagi sporazuma zaradi pridobitve ali izvajanja nadzora nad ciljno družbo, predvsem s koordinacijo glasovalnih pravic, ali ki na podlagi sporazuma sodelujejo s ciljno družbo zaradi tega, da se onemogoči uspešen izid ponudbe za prevzem. Če ima pravni subjekt v enem ali več drugih pravnih subjektih delež, ki mu omogoča, da drug pravni subjekt posredno ali neposredno obvladuje (člen 22(2) in (3)), se domneva, da vsi ti pravni subjekti delujejo usklajeno […].“

17 Člen 22(1) navedenega zakona določa:

„Vsak, ki posredno ali neposredno pridobi obvladujoči delež v ciljni družbi, to nemudoma sporoči Übernahmekommission [(komisija za prevzeme, Avstrija; v nadaljevanju: komisija za prevzeme)] in priglasi ponudbo za vse vrednostne papirje ciljne družbe v skladu z določbami tega zveznega zakona v 20 borznih delovnih dneh po pridobitvi obvladujočega deleža.“

18 V skladu s členom 22a(1) tega zakona „obveznost predložitve ponudbe v skladu s členom 22(1) velja tudi, […] kadar se oblikuje skupina pravnih subjektov, ki delujejo usklajeno in skupaj pridobijo obvladujoči delež.“

19 Člen 23 ÜbG, naslovljen „Prištetje deležev in razširitev obveznosti ponudnika“, v prvem odstavku določa, da je treba za uporabo členov od 22 do 22b „osebam, ki delujejo usklajeno“ v smislu člena 1(6) ÜbG, njihove glasovalne pravice vzajemno prišteti.

BörseG 1989

20 Člen 91 in naslednji Bundesgesetz über die Wertpapier- und allgemeinen Warenbörsen und über die Abänderung des Börsesensale-Gesetzes 1949 und der Börsegesetz-Novelle 1903 (zvezni zakon o borzah vrednostnih papirjev in splošnih blagovnih borzah ter o spremembi zakona iz leta 1949 o borznih posrednikih in zakona o borzi iz leta 1903 (Börsegesetz 1989 – BörseG)] z dne 8. novembra 1989 (BGBl. št. 555/1989) v različici, ki je bila objavljena v BGBl. št. 558/1990 (DFB)] (v nadaljevanju: BörseG 1989), izvajajo obveznosti obveščanja o „pomembnih lastniških deležih“, ki izhaja iz oddelka I, poglavje III, Direktive 2004/109, naslovljenega „Informacije o pomembnem lastniškem deležu“, in natančneje iz člena 9(1) te direktive.

21 S členom 92(7) tega zakona je obveznost obveščanja, določena v členu 91 tega zakona, razširjena med drugim na „glasovalne pravice, ki se osebi prištejejo v skladu s členom 23(1) ali (2) ÜbG“.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

22 Organ za finančne trge, ki je „osrednji pristojen upravni organ“ v smislu člena 24 Direktive 2004/109, je z odločbami z dne 29. junija 2018 družbama Adler in Petrus ter fizični osebi GM naložil upravne denarne kazni zaradi kršitve obveznosti obveščanja, ki je s členom 92(7) BörseG 1989 naložena fizičnim ali pravnim osebam, ki posamično ali skupaj pridobijo najmanj 30-odstotni delež v „ciljni družbi“. V skladu s temi odločbami so družbi Adler in Petrus ter fizična oseba GM pri pridobitvi delnic družbe Conwert Immobilien SE (v nadaljevanju: Conwert) „delovale usklajeno“ v smislu člena 1(6) ÜbG, zato bi jim morale biti glasovalne pravice, vezane na njihove deleže v tej družbi, prvič vzajemno prištete 29. septembra 2015.

23 Za ugotovitev, ali so družbi Adler in Petrus ter fizična oseba GM zajete s pojmom „osebe, ki delujejo usklajeno“ v smislu člena 1(6) ÜbG, je organ za vrednostne papirje in trge menil, da je bil vezan na odločbo, ki jo je 22. novembra 2016 izdala komisija za prevzeme, ki je organ, ki je v skladu s členom 4 Direktive 2004/25 organ, imenovan za nadzor nad potekom ponudbe. Komisija za prevzeme je s to odločbo, ki je medtem postala pravnomočna, ugotovila, da družbi Adler in Petrus ter fizična oseba GM napačno niso predložile obvezne ponudbe, čeprav so dosegle prag 30 % glasovalnih pravic družbe Conwert Immobilien, zaradi česar je nastala obveznost, da predložijo ponudbo kot „pravni subjekti, ki delujejo usklajeno“.

24 Po mnenju organa za vrednostne papirje in trge bi bil lahko samo obstoj subjektivnega elementa kršitve, ki so jo domnevno storile družbi Adler in Petrus ter fizična oseba GM, predmet preiskave v okviru upravnega prekrškovnega postopka.

25 Predložitveno sodišče, pri katerem je bila vložena tožba zoper odločbe z dne 29. junija 2018, navaja, da BörseG 1989, s katerim je bila v avstrijsko pravo prenesena Direktiva 2004/109, osebam, ki imajo „pomembne lastniške deleže“ v „izdajatelju“, ki znašajo 30 % ali več, nalaga obveznosti obveščanja, te obveznosti pa so strožje od obveznosti, ki jih določa ta direktiva. Navedeno sodišče torej meni, da obveznost obveščanja, ki je „pravnim subjektom, ki delujejo usklajeno“, naložena na podlagi člena 92(7) BörseG 1989, spada v pojem „strožje zahteve, kot so določene v [Direktivi 2004/109]“, v smislu člena 3(1a), četrti pododstavek, te direktive.

26 Vendar se predložitveno sodišče sprašuje o skladnosti teh „strožjih“ zahtev glede obveščanja s členom 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), Direktive 2004/109, ker morajo biti v skladu s to določbo navedene zahteve ne le določene z zakoni ali drugimi predpisi, sprejetimi med drugim

v zvezi s ponudbami za prevzem, ampak „jih [morajo tudi] nadzirati organi, ki jih imenujejo države članice v skladu s členom 4 Direktive [2004/25]“. V obravnavanem primeru pa je „strožjo“ obveznost obveščanja o pomembnih lastniških deležih iz postopka v glavni stvari nadzoroval nacionalni organ, imenovan v skladu s členom 24 Direktive 2004/109.

27 Navedeno sodišče se poleg tega sprašuje, ali je nacionalna praksa, na podlagi katere odločba, ki je postala pravnomočna, kakršna je odločba z dne 22. novembra 2016, zavezuje v poznejšem upravnem prekrškovnem postopku – kakršen je ta, ki ga je organ za vrednostne papirje in trge opravil v sporu, ki ga obravnava predložitveno sodišče – v skladu s členom 47 Listine.

28 V teh okoliščinah je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Avstrija) prekinilo postopek in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), [Direktive 2004/109], razlagati tako, da je pogoj za dopustnost ‚strožjih zahtev‘ za ‚imetnike delnic oziroma fizične ali pravne osebe‘ ta, da ‚zakone in druge predpise‘, v katerih so določene strožje zahteve za obveščanje o deležu, ‚nadzira‘ organ, ki ga je imenovala država članica v skladu s členom 4 [Direktive 2004/25], in da ta nadzor obsega upoštevanje strožjih zahtev glede obveščanja o deležu v smislu Direktive [2004/109]?

2. Ali člen 47 [Listine] nasprotuje nacionalni praksi, v skladu s katero se pravnomočni odločbi nadzornega organa v skladu s členom 4 [Direktive 2004/25], s katero je bilo ugotovljeno, da je oseba kršila nacionalne predpise, ki so bili sprejeti za prenos [Direktive 2004/25], priznava zavezujoči učinek tudi v okviru upravnega prekrškovnega postopka, ki teče proti isti osebi zaradi kršitve na to nanašajočih se nacionalnih določb, ki so bile sprejete za prenos Direktive [2004/109], tako da ta oseba s pravnega in dejanskega vidika ne more prerekati že pravnomočno ugotovljene kršitve pravnega predpisa?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

29 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), Direktive 2004/109 razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, ki za imetnike delnic oziroma fizične ali pravne osebe iz člena 10 ali 13 te direktive določa strožje zahteve v smislu tega četrtega pododstavka glede obveščanja o pomembnih lastniških deležih, kot so te, ki so določene z navedeno direktivo, pri čemer te strožje zahteve izhajajo iz zakonov in drugih predpisov, sprejetih med drugim v zvezi ponudbami za prevzem, vendar ne da bi bilo s to ureditvijo pooblastilo za zagotavljanje spoštovanja takih zahtev dodeljeno organu te države članice, imenovanem v skladu s členom 4 Direktive 2004/25.

30 Kot je razvidno iz člena 3(1a), četrti pododstavek, Direktive 2004/109, matična država članica imetniku delnic oziroma fizični ali pravni osebi iz členov 10 ali 13 te direktive ne sme postaviti strožjih zahtev, kot so določene v tej direktivi, pri čemer pa za to prepoved veljajo tri izjeme, navedene v točkah od (i) do (iii) tega četrtega pododstavka.

31 Namen vključitve odstavka 1a v člen 3 Direktive 2004/109 z Direktivo 2013/50 je bil, kot je generalni pravobranilec navedel v točkah od 29 do 31 sklepnih predlogov, odpraviti neenako raven harmonizacije obveznosti obveščanja, ki veljajo za fizične in pravne osebe, ki pridobijo ali

kako drugače upravljajo vrednostne papirje v kapitalu izdajateljev, ki so dejavni na reguliranem trgu države članice, zaradi možnosti, ki je bila z Direktivo 2004/109 – preden je bila spremenjena z Direktivo 2013/50 – dana matični državi članici, da imetnikom delnic ali drugih finančnih instrumentov naloži strožje zahteve glede obveščanja, kot so te, ki jih je določala ta direktiva. Direktiva 2013/50, katere namen je bil, kot je navedeno v njeni uvodni izjavi 12, uvesti harmonizirano ureditev za obveščanje o večjih lastniških deležih glasovalnih pravic, je torej to možnost za države članice ukinila ob upoštevanju izjem iz člena 3(1a), četrti pododstavek, točke od (i) do (iii), Direktive 2004/109.

32 Izjema, določena v tem členu 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), matični državi članici omogoča, da za imetnike delnic oziroma fizične ali pravne osebe iz člena 10 ali 13 Direktive 2004/109 uporablja „zakone in druge predpise, sprejete v zvezi s ponudbami za prevzem, združitvami in drugimi transakcijami, ki vplivajo na lastništvo ali nadzor nad družbami in jih nadzirajo organi, ki jih imenujejo države članice v skladu s členom 4 [Direktive 2004/25]“.

33 Prvi pogoj iz te točke (iii), od katerega je odvisna uporaba strožjih zahtev od tistih, določenih v Direktivi 2004/109, je, da so take zahteve, vključno z zahtevami glede obveščanja o pomembnih lastniških deležih, določene z zakoni ali drugimi predpisi, ki se nanašajo na transakcije, naštete v prejšnji točki te sodbe.

34 Glede tega je treba navesti, da določbe Direktive 2004/25 urejajo izračun praga pomembnega deleža v družbi, katerega imetnik je fizična ali pravna oseba, nad katerim je ta oseba zavezana predložiti ponudbo za prevzem, da so manjšinski delničarji te družbe zaščiteni. Te določbe glede združevanja posrednih deležev določajo strožje zahteve od tistih, ki urejajo izračun pragov pomembnih lastniških deležev, zaradi katerih nastane obveznost obveščanja o pridobitvi ali odsvojitvi pomembnih lastniških deležev na podlagi Direktive 2004/109. V skladu s členom 5(1) Direktive 2004/25 se namreč pri tem izračunu upoštevajo deleži, ki jih imajo „osebe, ki delujejo usklajeno“ v smislu člena 2(1)(d) te direktive. Ta pojem zajema „fizične ali pravne osebe, ki sodelujejo s ponudnikom ali ciljno družbo na podlagi bodisi izrecnega bodisi tihega, bodisi ustnega bodisi pisnega sporazuma, katerih cilj je pridobiti kontrolo nad ciljno družbo, ali onemogočati uspešen izid ponudbe“.

35 Nasprotno pa v Direktivi 2004/109 pojem „osebe, ki delujejo usklajeno“ ni uporabljen in v členu 10(a) te direktive se za izračun pragov deležev, zaradi katerih nastane obveznost obveščanja o pomembnih lastniških deležih, upoštevajo dogovori, sklenjeni med zadevnimi osebami, po katerih so te obvezane „z usklajenim izvrševanjem glasovalnih pravic, ki jih imajo, [sprejeti] trajno skupno politiko“. Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 57 sklepnih predlogov, ta določba zahteva visoko stopnjo zavezanosti skozi določeno obdobje, ki ne more biti bežna ali občasna, mora pa biti enotna in naslovljena na poslovodstvo zadevne družbe.

36 Določbe države članice, sprejete v okviru Direktive 2004/25, ki temeljijo na pojmu „osebe, ki delujejo usklajeno“ iz člena 2(1)(d) te direktive za izračun praga pomembnega deleža, zaradi katerega poleg obveznosti predložitve ponudbe za prevzem nastane s tem povezana zahteva za razkritje, torej vsebujejo „strožjo zahtevo“ v smislu člena 3(1a), četrti pododstavek, Direktive 2004/109 od tistih, ki so določene s to direktivo, in pomenijo „predpise, sprejete v zvezi s ponudbami za prevzem“ v smislu zadnjenavedene določbe. Zato te nacionalne določbe izpolnjujejo prvi pogoj, določen v členu 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), Direktive 2004/109, za to, da se lahko uporabijo za imetnike delnic oziroma fizične ali pravne osebe iz člena 10 ali 13 te direktive.

37 Drugi pogoj, določen v členu 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), Direktive 2004/109, od katerega je odvisno, ali se za imetnike delnic oziroma za fizične ali pravne osebe iz člena 10 ali 13 Direktive 2004/109 lahko uporabijo strožje zahteve od tistih, ki so v tej direktivi določene na področju obveščanja o njihovih pomembnih lastniških deležih v družbi, navedenega v členu 1(1) navedene direktive, je nadzor nad temi strožjimi zahtevami, ki ga izvajajo organi, ki jih države članice imenujejo v skladu s členom 4 Direktive 2004/25.

38 Ti organi so – kot je razvidno iz tega člena 4 – „pristojni za nadzor nad potekom ponudbe z namenom uvedbe ali izvedbe pravil v skladu z [Direktivo 2004/25]“. Zato morajo biti zahteve, katerih spoštovanje zagotavljajo, določene z zakoni in drugimi predpisi, ki se nanašajo posebej na ponudbe za prevzem in lahko spadajo le na področje uporabe Direktive 2004/25, ne pa na področje uporabe Direktive 2004/109.

39 V teh okoliščinah člena 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), Direktive 2004/109 ni mogoče razlagati tako – kot v svojih pisnih stališčih trdi organ za finančne trge – da je organ, imenovan na podlagi člena 24(1) Direktive 2004/109, ki je odgovoren za nadzor uporabe določb nacionalnega prava, s katerimi je prenesena ta direktiva, stvarno pristojen za nadzor spoštovanja zadevnih strožjih zahtev, čeprav te spadajo na področje uporabe Direktive 2004/25.

40 Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 37 sklepnih predlogov, se harmonizacija, opravljena z Direktivo 2004/109, lahko izvede le na področju uporabe te direktive. Pristojni organ na podlagi člena 24(1) navedene direktive, ki je odgovoren, da se zagotovi uporaba določb, sprejetih v skladu s to direktivo, zato ne more imeti pristojnosti, ki bi presegala pristojnost, ki jo ima na podlagi te določbe, in ki bi se nanašala na področje, ki ni zajeto s to harmonizacijo, in sicer področje ponudb za prevzem, združitev in drugih transakcij, ki vplivajo na lastništvo ali nadzor nad družbami.

41 Poleg tega razlaga člena 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), Direktive 2004/109, ki jo predlaga organ za finančne trge in je navedena v točki 9 te sodbe, izhaja iz široke razlage izjeme, določene v četrtem pododstavku člena 3(1a) Direktive 2004/109, medtem ko je treba glede na namen tega člena 3(1a) – ki je uvesti harmonizirano ureditev za obveščanje o pomembnem deležu glasovalnih pravic – izjeme od prepovedi matični državi članici, da za imetnike delnic ali drugih finančnih instrumentov uvede strožje zahteve glede obveščanja, razlagati ozko.

42 Poleg tega se – kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točkah od 42 do 46 sklepnih predlogov – za razmejitev pristojnosti, ki jo imajo na podlagi člena 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), Direktive 2004/109 organi, ki jih države članice imenujejo v skladu s členom 4 Direktive 2004/25, postavlja vprašanje, ali izraz „nadzor“ zajema tudi „zagotavljanje spoštovanja“ „strožjih“ zahtev glede obveščanja. Razlaga tega člena 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), v skladu s katero ti organi, ki so pristojni za nadzor v njem naštetih transakcij, za to ne bi mogli zagotavljati spoštovanja „strožjih zahtev“ pri obveščanju o pomembnih lastniških deležih, določenih z zakoni in drugimi predpisi o teh transakcijah, ne bi bila v skladu z običajnim pomenom izraza „nadzor“, ki napotuje na „spremljanje“ in torej na dejavnost „zagotavljanja spoštovanja“ nekaterih predpisov ali zahtev.

43 V obravnavanem primeru se dvomi predložitvenega sodišča v bistvu nanašajo na vprašanje, ali zahteva na področju obveščanja o pomembnih lastniških deležih, strožja od zahteve iz Direktive 2004/109, ki je v členu 92(7) BörseG 1989 določena za „pravne subjekte, ki delujejo usklajeno“, izpolnjuje pogoj, naveden v točki 37 te sodbe, ki se nanaša na „spremljanje“ in torej na nadzor te zahteve od organa, imenovanega v skladu s členom 4 Direktive 2004/25.

44 Iz stališč strank v postopku v glavni stvari in odgovorov na pisno vprašanje Sodišča je razvidno, da je na podlagi ÜbG – s katerim je Direktiva 2004/25 prenesena v avstrijsko pravo – komisija za prevzeme edini organ, ki je v skladu s členom 4 te direktive imenovan kot pristojni organ. V postopku v glavni stvari pa je „nadzor“ spoštovanja „strožje zahteve“ glede obveščanja o pomembnih lastniških deležih, ki je formalno določena v členu 92(7) BörseG 1989 – ki pa napotuje na člen 23(1) ali (2) ÜbG – opravil organ za finančne trge. S pridržkom preverjanj, ki jih mora opraviti predložitveno sodišče, je torej očitno, da je „zagotavljanje spoštovanja“ zgoraj navedenih „strožjih zahtev“ zaupano organu, ki ni imenovan v skladu s členom 4 Direktive 2004/25.

45 Iz zgoraj navedenih preudarkov izhaja, da je treba člen 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), Direktive 2004/109 razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, ki za imetnike delnic oziroma fizične ali pravne osebe iz člena 10 ali 13 te direktive določa strožje zahteve v smislu tega četrtega pododstavka glede obveščanja o pomembnih lastniških deležih, kot so te, ki so določene z navedeno direktivo, pri čemer te strožje zahteve izhajajo iz zakonov in drugih predpisov, sprejetih med drugim v zvezi s ponudbami za prevzem, vendar ne da bi bilo s to ureditvijo pooblastilo za zagotavljanje spoštovanja takih zahtev dodeljeno organu te države članice, imenovanem v skladu s členom 4 Direktive 2004/25.

Drugo vprašanje

46 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 47 Listine razlagati tako, da nasprotuje praksi države članice, v skladu s katero je osrednji upravni organ v smislu člena 24(1) Direktive 2004/109, ki odloča v upravnem prekrškovnem postopku, vezan na pravnomočne upravne odločbe, s katerimi je bila ugotovljena kršitev nacionalnih določb o prenosu Direktive 2004/25, ki jih je sprejel organ te države članice, imenovan v skladu s členom 4 te direktive, s čimer je bila osebi, zoper katero poteka ta upravni prekrškovni postopek, odvzeta pravica do pravnega in dejanskega izpodbijanja kršitve, ki je bila predhodno ugotovljena.

47 Iz preučitve prvega vprašanja izhaja, da je treba člen 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), Direktive 2004/109 razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, v skladu s katero je za zagotavljanje spoštovanja strožjih zahtev v smislu tega četrtega pododstavka glede obveščanja o pomembnih lastniških deležih, kot so te, ki so določene s to direktivo in ki izhajajo iz zakonov in drugih predpisov, sprejetih med drugim v zvezi ponudbami za prevzem, odgovoren organ, ki ni imenovan v skladu s členom 4 Direktive 2004/25.

48 V teh okoliščinah ni treba razlagati člena 47 Listine, da bi se ugotovilo, ali v njem določene temeljne pravice nasprotujejo nacionalni praksi, kakršna je ta, ki je predmet tega vprašanja.

Stroški

49 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člen 3(1a), četrti pododstavek, točka (iii), Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2013/50/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013, je treba razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, ki za imetnike delnic oziroma fizične ali pravne osebe iz člena 10 ali 13 Direktive 2004/109, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2013/50, določa strožje zahteve v smislu tega četrtega pododstavka glede obveščanja o pomembnih lastniških deležih, kot so te, ki so določene z Direktivo 2004/109, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2013/50, pri čemer te strožje zahteve izhajajo iz zakonov in drugih predpisov, sprejetih med drugim v zvezi s ponudbami za prevzem, vendar ne da bi bilo s to ureditvijo pooblastilo za zagotavljanje spoštovanja takih zahtev dodeljeno organu te države članice, imenovanem v skladu s členom 4 Direktive 2004/25/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o ponudbah za prevzem.

Podpisi